

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/10/2012
Identifikačné číslo spisu:	1011201918
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1011201918.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: H., nar. X.XX.XXXX, štátny príslušník Afganskej islamskej republiky (ďalej len Afganistan), t. č. miesto pobytu Pobytový tábor Ministerstva vnútra Slovenskej republiky Rohovce, zastúpený Mgr. Vierou Orichovou, právnou poradkyňou Slovenskej humanitnej rady, so sídlom Páričkova č. 18, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky - Migračný úrad, so sídlom Pivonková č. 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu ČAS: MU-61-29/PO-Ž-2011 zo dňa 26.10.2011, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/49/2011-37 zo dňa 8. februára 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/49/2011-37 zo dňa 8. februára 2012 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-61-29/PO-Ž-2011 zo dňa 26.10.2011, ktorým odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len zákon o azyle) neudelil navrhovateľovi azyl na území Slovenskej republiky a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu. O trovách rozhodol krajský súd tak, že navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

Krajský súd uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporcu v rozsahu podaného opravného prostriedku dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je v oboch výrokoch správne a vydané v súlade so zákonom. Definovanie námietok v zmysle § 250j ods. 2 písm. a), b), c), d) OSP považoval krajský súd za účelové, pretože ak navrhovateľ namietal, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov, resp. že rozhodnutie trpí vadou nedostatočne zisteného stavu veci, logicky nie je možné zároveň poukazovať na nesprávne právne posúdenie veci.

Námietku, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť a pre nedostatok dôvodov, vyhodnotil krajský súd ako nedôvodnú. Výroky ani odôvodnenie napadnutého rozhodnutia netrpia vytýkanými nedostatkami. Je z neho zrejmé, na základe čoho a prečo rozhodol tak, ako to uviedol vo výroku.

K námietke, že zistenie stavu veci je nedostatočné na posúdenie veci uviedol, že ani túto námietku nepokladal za dôvodnú. Podľa názoru krajského súdu odporca zákonným spôsobom zistil stav veci, pričom vychádzal z obsahu s navrhovateľom vykonaných pohovorov, ako aj zo správ o krajine jeho pôvodu, ktoré boli zamerané na dôvody navrhovateľovej žiadosti o azyl. Ďalej uviedol, že je pravda, že informácie o národnosti Bayatov sú strohé, táto skutočnosť však nie je dôsledkom nerešpektovania povinnosti odporcu náležitým spôsobom zistiť stav veci, ale je dôsledkom toho, že o tejto národnostnej menšine nie sú iné informácie.

Za nedôvodnú a nepreukázanú považoval krajský súd aj námietku, že zistenie skutkového stavu veci je v rozpore s obsahom spisu. To, že odporca dospel k právnym záverom, ktoré sú odlišnými od právneho hodnotenia prezentovaného navrhovateľom, neznamená, že ide o rozpor rozhodnutia s obsahom spisu.

K námietke, že všetky navrhovateľom vznesené námietky sa v kontexte podaného opravného prostriedku kumulovali do nesprávneho právneho posúdenia veci, poukázal na niektoré fakty, ktoré sú zrejme z azylových konaní a sú obsahom jednotlivých výpovedí počas vykonaných pohovorov pred odporcom. Uviedol, že sa stotožňuje s vyhodnotením osoby navrhovateľa odporcom ako nehodnovernej osoby. Nie je možné akceptovať vysvetlenie navrhovateľa, že napríklad o okolnostiach ku ktorým malo dôjsť k smrti jeho príbuzných sa hanbil hovoriť. Aj keby krajský súd pripustil, že okolnosti súvisiace so smrťou jeho brata a otca sa odohrali tak, ako ich navrhovateľ naposledy opísal, nemohli by byť dôvodom na udelenie azylu. Opodstatnenosť obáv neznamená iba prípadné preukázanie konania tretieho subjektu vo vzťahu k žiadateľovi o azyl. Medzi takýmto konaním a následným odchodom žiadateľa o azyl z krajiny pôvodu, cieľom ktorého je vyhľadanie medzinárodnej ochrany, musí byť priama časová následnosť a postupnosť. Navrhovateľ pritom odišiel z krajiny pôvodu až 6 rokov po udalosti, ktorú označil za dôvod žiadosti o azyl. Aj v prípade všeobecnej nepriaznivej vnútroštátnej situácie v krajine pôvodu, táto nemôže byť bez ďalšieho dôvodom na udelenie azylu.

Krajský súd sa stotožnil so správnou úvahou odporcu týkajúcou sa neudelenia azylu navrhovateľovi a jeho rozhodnutie považuje za zákonné a vychádzajúce z dostatočne zisteného stavu veci.

Krajský súd považoval za dôvodný a v súlade so zákonom aj výrok o neposkytnutí doplnkovej ochrany. Navrhovateľ nebol nikdy v krajine svojho pôvodu trestne stíhaný, nebol mu uložený a ani mu nehrozí uloženie trestu smrti. Minimálne 6 rokov nebol on ani jeho rodina objektom žiadneho zaobchádzania, ktoré by bolo možné charakterizovať ako neľudské či ponižujúce. Zo správ o krajine pôvodu nevyplýva, že by sa v prípade jeho návratu musel obávať zlého zaobchádzania ako neúspešný žiadateľ o azyl. Námietky týkajúce sa jeho hazarskej národnosti považoval krajský súd za irelevantnú, pretože navrhovateľ je národnosti bayat. Podľa názoru krajského súdu odporca správne vyhodnotil bezpečnostnú situáciu v Afganistane. Tá je rozdielna v jednotlivých provinciách a v provincii Kábul, odkiaľ navrhovateľ s najväčšou pravdepodobnosťou pochádza, je situácia uspokojivá.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ prostredníctvom svojej zástupkyne včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. c), d), e) a f) OSP, pretože krajský súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti a dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že trvalý pobyt má navrhovateľ v Ghazni, rovnako aj jeho rodina tam má korene. V Kábule sa zdržiaval, lebo tam chodil do školy a bola tam aj jeho rodina. Tá už v Kábule nie je. Jeho pobyt v Kábule je možné charakterizovať ako prechodný pobyt. Pri návrate do Kábulu by sa musel presídliť a vzťahovali by sa naňho Pokyny UNHCR o medzinárodnej ochrane ohľadom alternatívy vnútorného úteku alebo presídlenia v kontexte článku 1A

(2) Dohovoru z roku 1951 a Protokolu z roku 1967 o právnom postavení utečencov. V prípade navrhovateľa je potrebné posúdiť jeho osobné okolnosti, bezpečnosť a ekonomickú možnosť prežitia. V jeho prípade absentuje existencia akýchkoľvek rodinných alebo sociálnych vzťahov v meste Kábul, preto jeho presídlenie do Kábulu nie je v jeho prípade rozumným a primeraným riešením. Krajský súd sa podľa názoru navrhovateľa s týmito námietkami vôbec nevysporiadal.

Navrhovateľ v odvolaní ďalej uviedol, že najnovšie informácie z krajiny pôvodu poukazujú na nestabilnú a zhoršenú bezpečnostnú situáciu v krajine, a to aj v provincii Kábul. Navrhovateľ je toho názoru, že odporca aj krajský súd nesprávne vyhodnotili bezpečnostnú situáciu a neexistenciu bezpečnostných rizík v prípade návratu do krajiny pôvodu. Veľmi zlá je situácia v Ghazni a v poslednom čase sa zhoršila aj bezpečnostná situácia v provincii Kábul.

K otázke rozporov v jeho výpovediach navrhovateľ uviedol, že tie boli spôsobené jeho plachosťou a tým, že sa hanbil povedať pravdu o niektorých udalostiach a skutočnostiach, ktoré sa týkali jeho osoby. Ako svoju etnickú príslušnosť uviedol hazar, pretože hazari aj bayati sú šiitmi a čelia v Afganistane rovnakým problémom, pričom hazari sú známi a o bayatoch sa vie veľmi málo. Práve z dôvodu neexistencie informácií o bayatoch použil navrhovateľ v opravnom prostriedku argumentáciu o hazaroch. Vzhľadom na to, že krajský súd považoval tieto informácie za irelevantné a nevyhodnotil ich, podľa navrhovateľa skutkový stav zistil neúplne. Informácie z krajiny pôvodu podľa navrhovateľa potvrdzujú, že v jeho prípade existuje opodstatnenosť obáv z prenasledovania Talibanom z náboženských a etnických dôvodov.

Krajský súd ako aj odporca nesprávne právne posúdili žiadosť žalobcu, a preto sú ich rozhodnutia nezákonné. Preto žiadal aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil napadnuté rozhodnutie krajského súdu tak, že rozhodnutie odporcu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že je toho názoru, že navrhovateľ v priebehu konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia, ani právna zástupkyňa v opravnom prostriedku, neuviedli a nepreukázali také skutočnosti, ktoré by zmenili právny názor odporcu a má za to, že správny orgán objektívne a individuálne posúdil všetky relevantné okolnosti týkajúce sa veci. Zistil, že navrhovateľ nespĺňa podmienky na udelenie azylu a napadnuté rozhodnutie v tejto časti preto považuje za vecne správne a vydané v súlade so zákonom. Pokiaľ ide o neposkytnutie doplnkovej ochrany, zistil, že navrhovateľovi v prípade návratu do krajiny pôvodu nehrozí vážne bezprávie, a preto sa stotožňuje aj s touto časťou rozhodnutia. Námietky právnej zástupkyne uvádzané v opravnom prostriedku preto považoval odporca za právne irelevantné a uvádzané účelovo. Odporca sa stotožnil s názorom krajského súdu v tom, že odporca dostatočným a zákonným spôsobom zistil stav veci, zrozumiteľne a logicky ho opísal tak, že je v súlade s obsahom spisu, navrhovateľove tvrdenia v aktuálnom konaní správne vyhodnotil ako účelové a tým jeho osobu za nedôveryhodnú, čím neboli preukázané podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany. V celom rozsahu sa preto stotožnil s právnym názorom krajského súdu. Preto navrhoval rozsudok krajského súdu, a tým aj rozhodnutie odporcu potvrdiť ako správne a zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 15. mája 2012 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania

určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 8 zákona o azyle ministerstvo udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak, žiadateľovi, ktorý

a) má v krajine pôvodu opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu, alebo

b) je v krajine pôvodu prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí. (ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13b zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny poskytne doplnkovú ochranu ak tento zákon neustanovuje inak,

a) manželovi cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď cudzinec odišiel z krajiny pôvodu a tento cudzinec so zlúčením vopred písomne súhlasí,

b) slobodným deťom cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku alebo

c) rodičom slobodného cudzinca, ktorému sa poskytla doplnková ochrana podľa § 13a, mladšieho ako 18 rokov. (ods. 1)

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu aj dieťaťu narodenému na území Slovenskej republiky cudzinke, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 3).

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o neudelení azylu navrhovateľovi na území SR a o neposkytnutí doplnkovej ochrany, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (Správa o ľudských právach 2002, vydaná Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu z 31.23.2003, Správa o ľudských právach 2003, vydaná Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu z 25.2.2004, Správa o ľudských právach 2009, vydaná Úradom pre demokraciu, ľudské práva a prácu z 11.3.2010, Smernica Úradu Vysokého komisára OSN pre utečencov, vydaná v júli 2009, informácie Migračného úradu č. p.: MU-ODZS-2011/435-2, MU-ODZS-2011/559-2, MU-ODZS-2011/634-2, MU-ODZS-2011/666-2, MU-ODZS-2011/674-2, informácie z internetových stránok www.wikipedia.org, www.calendarhome.com, www.fourmilab.ch a informácie Encarta Reference Library 2007), z ktorých vyhodnotil a stručne popísal súčasnú politicko-spoločenskú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu.

Z administratívnych spisov vyplynulo, že navrhovateľ prvýkrát požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky 7.1.2010 z dôvodu, že chcel žiť na Slovensku a v prípade návratu sa bojí, že je tam vojna a nedá sa tam žiť.

Podaniu jeho žiadosti predchádzalo rozhodnutie Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Dunajská Streda Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Bratislava Úradu hraničnej a cudzineckej polície Ministerstva vnútra dňa 22.12.2009 č. p.: UHCP-44-9/RHCP-BA-DS-AV-2009 o zaistení navrhovateľa a rozhodnutie č. p.: UHCP-44-7/RHCP-BA-DS-AV-2009 o jeho administratívnom vyhostení a zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu 2 rokov do 21.12.2011.

Odporca svojim rozhodnutím ČAS: MU-4-19/DS-Ž-2010 z 8.4.2010 podľa § 11 ods. 1 písm. c) zákona o azyle zamietol žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú, keďže podľa § 11 ods. 3 zákona o azyle je v prípade cudzinca príslušná na konanie Grécka republika. Bolo zistené, že žiadateľ už v minulosti protiprávne prekročil hranicu členského štátu uplatňujúceho dublinské nariadenie, a to Gréckej republiky. Preto bolo zahájené konanie o prevzatie zodpovednosti podľa dublinského nariadenia a vzhľadom na to, že Grécka republika neodpovedala na žiadosť o prevzatie zodpovednosti v lehote jedného mesiaca podľa dublinského nariadenia, stala sa zodpovedným členským štátom za prevzatie menovaného podľa článku 18 ods. 7 dublinského nariadenia a 21.3.2010 súhlasila s jeho odovzdaním na

svoje územie.

Následne mal byť navrhovateľ 11.5.2010 transferovaný v zmysle dublinského nariadenia do Gréckej republiky, ale počas prestupu na medzinárodnom letisku v Prahe utiekol a vrátil sa na územie Slovenskej republiky. Za marenie výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení a zákaze vstupu na územie SR bol uznaný vinným a trestným rozkazom Okresného súdu v Dunajskej Strede mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch mesiacov.

Dňa 13.5.2010 podal navrhovateľ proti rozhodnutiu ČAS: MU-4-19/DS-Ž-2010 z 8.4.2010 opravný prostriedok, ktorý neskôr vzal späť. Krajský súd preto uznesením č. k. 10Saz 3/2010-35 z 16.12.2010 konanie zastavil.

Druhýkrát požiadal navrhovateľ o udelenie azylu na území Slovenskej republiky 14.2.2011. Vo vyhlásení cudzinca ako dôvod svojej žiadosti uviedol, že na území Slovenskej republiky je pokojný a slobodný život, je to demokratická krajina a nie je tu vojna ako v jeho domovskej krajine. Neskôr počas pohovoru uviedol, že sa nechce vrátiť do Grécka kvôli konfliktu s prevádzачom, ktorý mu mal zabezpečiť cestu z Grécka do inej krajiny, no nesplnil to a preto od neho žiadal späť svoje peniaze. Prevádzач sa mu mal vyhrážať a mal zbíť jeho kamaráta. V ďalších pohovoroch už ako dôvod svojej žiadosti o udelenie azylu uvádzal, okrem vojny v jeho krajine pôvodu aj prenasledovanie jeho rodiny Talibanom. Príslušníci Talibanu mali zabiť jeho otca a brata, lebo sú moslimovia šítskej vetvy.

Odporca rozhodnutím ČAS: MU-7-10/DS-Ž-2011 z 7.3.2011 podľa § 11 ods. 1 písm. c) zákona o azyle zamietol žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú, keďže podľa § 11 ods. 3 zákona o azyle je v prípade cudzinca príslušná na konanie Grécka republika. Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 9Saz/14/2011-72 z 8.6.2011 napadnuté rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na rozsudok ESĽP z 21.1.2011 žaloba č. 30696/09 (M.S.S. versus Belgicko a Grécko), podľa ktorého bolo vyhostenie M.S.S. do Grécka zjavným porušením čl. 3 a 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. V ďalšom konaní uložil súd odporcovi za splnenia zákonných podmienok prejednať navrhovateľovu žiadosť o azyl v riadnom konaní, t.j. rozhodnúť o udelení či neudelení azylu, resp. o poskytnutí či neposkytnutí doplnkovej ochrany.

Odporca rozhodnutím ČAS: MU-61-29/PO-Ž-2011 z 26.10.2011 podľa § 13 ods. 1 zákona o azyle neudelil navrhovateľovi azyl a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle mu neposkytol doplnkovú ochranu. Aj proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ opravný prostriedok.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 9Saz/49/2011-37 z 8.2.2012 rozhodnutie odporcu potvrdil. Navrhovateľ podal proti tomuto rozsudku odvolanie.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky tým, že navrhovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ani nepredložil žiadne dokumenty, ktoré by potvrdzovali opodstatnenosť jeho žiadosti. Nebolo voči nemu vedené trestné konanie, nebol väznený štátnymi orgánmi, neprišiel do styku s armádou, políciou, súdnictvom a nebol ani členom politickej strany, hnutia či organizácie. Tvrdenia o usmrtení otca a brata v roku 2002 alebo 2003 z náboženských dôvodov okrem vlastnej výpovede ničím nepodložil a ani neuviedol žiadne indicie, ktoré by svedčili o tom, že cieľom útokov Talibanu sú moslimovia šítskej vetvy. Vláda Talibanu trvala do konca roka 2001. Správny orgán nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by potvrdzovali navrhovateľovu obavu o svoj život z dôvodu príslušnosti k šítskej vetve a národnosti bayat. Od uvedeného incidentu neprišiel viac do kontaktu s Talibanom, nebol nikým bezprostredne ohrozený a v mieste bydliska sa dobrovoľne zdržiaval až do roku 2009, kedy opustil krajinu pôvodu. Jeho obavu z ohrozenia vlastnej bezpečnosti Talibanom vyhodnotil odporca ako neopodstatnenú. Jeho výpoveď ohľadne usmrtenia jeho otca a brata považoval odporca za účelovú, nakoľko tento incident vôbec nespomenul v predchádzajúcom azylovom konaní. V

priebehu konania navyše uvádzal rozdielne dátumy a miesta narodenia, ako aj národnostnú príslušnosť. K rozdielnemu dátumu narodenia došlo jeho zlým prepočtom, rozdielne miesto narodenia a národnostnú príslušnosť ale nevedel hodnoverne vysvetliť. Nebolo zistené, že by bayatovia ako veľmi malá národnostná skupina bola zamieňaná s hazarmi, ako to navrhovateľ tvrdil.

Pokiaľ ide o jeho druhý dôvod, a to obavu z dôvodu zlej bezpečnostnej situácie v krajine pôvodu, odporca zdôraznil, že počas 6 ročného pobytu v Kábule nečelil žiadnym problémom, ani neuviedol žiadne skutočnosti, pre ktoré by musel opustiť krajinu pôvodu. Nemal teda relevantný dôvod na opustenie krajiny kvôli obave o svoj život.

Navrhovateľ podľa odporcu nesplnil zákonom stanovené podmienky na udelenie azylu na území SR. Nebola tu preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine tak, ako to vyplýva zo Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov a zákona o azyle.

Vzhľadom k tomu, že neboli naplnené dôvody pre udelenie azylu, odporca skúmal, či navrhovateľ spĺňa podmienky pre poskytnutie doplnkovej ochrany.

K otázke poskytnutia doplnkovej ochrany odporca uviedol, že proti navrhovateľovi nebolo nikdy vedené trestné konanie, nebol uväznený štátnymi orgánmi, nemal žiadne problémy so štátnymi orgánmi, nebol vystavený mučeniu, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu a nedopustil sa žiadneho trestného činu, za ktorý by mu v prípade návratu do krajiny pôvodu hrozilo uloženie trestu smrti alebo jeho výkon. V prípade návratu mu nehrozí mučenie ani neľudské zaobchádzanie, pretože nebol trestne stíhaný a ani sa nedopustil takého konania, ktoré by v to viedlo. Nemal problém s políciou ani štátnymi orgánmi. Dôvody opustenia krajiny súvisia so všeobecnou bezpečnostnou situáciou v krajine pôvodu, ide však o všeobecné deklarované príčiny subjektívnych obáv navrhovateľa z možnej ujmy v prípade jeho návratu, ktoré ale postrádajú objektívnu príčinu odôvodnenosti jeho strachu. Celková bezpečnostná situácia v krajine sa síce zhoršila, podlieha častým zmenám a lokalizácia a intenzita útokov je rôzna. Oblasť hlavného mesta Kábul, kde sa navrhovateľ najviac zdržiaval a žil tam pred odchodom, je charakterizovaná ako málo nebezpečná provincia.

Odporca preto dospel k záveru, že v prípade návratu navrhovateľovi nehrozí reálna hrozba vážneho bezprávia z dôvodu zlej bezpečnostnej situácie, a preto mu doplnkovú ochranu neposkytol.

Je teda zrejmé z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní vychádzal, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne vyhodnotil dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporca vychádzal pri svojom rozhodovaní o tom, či u navrhovateľa existujú dôvody pre udelenie azylu podľa § 8 až § 10 zákona o azyle, resp. dôvody pre udelenie doplnkovej ochrany.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vo vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d/ zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyl,

teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

K odvolacím námietkam navrhovateľa, ktorý krajskému súdu vyčítal, neúplné zistenie skutkového stavu veci a nesprávne právne posúdenie, považuje odvolací súd za dôležité zdôrazniť nasledujúce: Z ustanovenia § 8 zákona o azyle vyplýva, že účelom priznania azylu je poskytnúť ochranu tomu, kto je prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd alebo cíti oprávnenú (odôvodnenú) obavu z prenasledovania z dôvodov v zákone vymedzených. Aby mohla byť poskytnutá ochrana formou azylu, musí byť preukázané, že je nositeľom určitého presvedčenia (politického, náboženského, a podobne), pre ktoré je v krajine, ktorej občianstvo má (v krajine jeho posledného trvalého bydliska), reálne prenasledovaný, alebo je prenasledovaný z dôvodov príslušnosti k jasne vymedzenej sociálnej skupine, resp. má dôvodnú obavu, že by k takému prenasledovaniu mohlo v jeho prípade dôjsť. Pri zisťovaní skutkového stavu je pritom treba vychádzať z toho, či žiadateľ o azyl v konaní uniesol bremeno tvrdenia a bremeno dôkazné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v danom prípade dospel k záveru, že navrhovateľ v správnom konaní neunesol bremeno tvrdenia ani bremeno dôkazné a nezdíeľa názor navrhovateľa, že odporca v konaní neúplne zistil skutkový stav.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní administratívneho spisu odporcu ako aj spisu krajského súdu zistil, že odporca pri zisťovaní skutkového stavu veci postupoval dôsledne a starostlivo, obstaral dostatok informácií o krajine pôvodu navrhovateľa, tvrdenia navrhovateľa s týmito informáciami porovnal a mohol tak vo veci urobiť autoritatívny záver. Najvyšší súd SR nezistil, že by odporca, resp. krajský súd k niektorým podkladom predloženým navrhovateľom neprihliadol. Z rozhodnutia odporcu vyplýva, že situáciu v krajine jeho pôvodu dostatočne zistil a popísal s odkazom na zdroje z ktorých informácie čerpal. Za týchto okolností nie je možné tvrdiť, že by odporcom vykonané dokazovanie bolo nedostatočné a nebolo by možné na základe zisteného skutkového stavu veci rozhodnúť. Z odôvodnenia rozhodnutia odporcu je zrejmé, akým spôsobom odporca konfrontoval údaje navrhovateľa s informáciami o krajine jeho pôvodu a na základe akých skutočností dospel k záveru, že navrhovateľ nespĺňa podmienky pre udelenie azylu a poskytnutie doplnkovej ochrany v zmysle zákona o azyle. Z administratívneho spisu odporcu je ďalej zrejmé, že navrhovateľovi bolo umožnené oboznámiť sa s obsahom spisu a tým aj vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. Najvyšší súd SR nezistil žiadne pochybenie pri zisťovaní a hodnotení skutkového stavu.

Tvrdenia navrhovateľa o usmrtení jeho otca a brata v roku 2002 alebo 2003 z náboženských dôvodov okrem vlastnej výpovede ničím nepodložil a ani neuviedol žiadne indicie, ktoré by svedčili o tom, že cieľom útokov Talibanu sú moslimovia šítskej vetvy. Odporca pritom poukázal na fakt, že vláda Talibanu trvala do konca roka 2001. Od uvedeného incidentu neprišiel viac do kontaktu s Talibanom, nebol nikým bezprostredne ohrozený a v mieste bydliska sa dobrovoľne zdržiaval až do roku 2009, kedy opustil krajinu pôvodu. Krajský súd pritom správne poukázal na to, že opodstatnenosť obáv neznamena iba prípadné preukázanie konania tretieho subjektu vo vzťahu k žiadateľovi o azyl. Medzi takýmto konaním a následným odchodom žiadateľa o azyl z krajiny pôvodu, cieľom ktorého je vyhľadanie medzinárodnej ochrany, musí byť priama časová následnosť a postupnosť. Navrhovateľ pritom odišiel z krajiny pôvodu až 6 rokov po udalosti, ktorú označil za dôvod žiadosti o azyl. Aj v prípade všeobecnej nepriaznivej vnútroštátnej situácie v krajine pôvodu, táto nemôže byť bez ďalšieho dôvodom na udelenie azylu.

Najvyšší súd SR preto nemohol považovať za dôvodnú námietku navrhovateľa, že neúplné zistenie skutkového stavu viedlo správny orgán ako aj krajský súd k nesprávnym právnym záverom.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa, k ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne námietky a stotožňuje sa so záverom krajského súdu, že rozhodnutie odporcu v oboch jeho výrokoch bolo vydané v súlade so zákonom.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku,

ktorým krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol krajský súd vo veci skutkovo správne a v súlade so zákonom a preto odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.